

Iránymutatások

03/2020. iránymutatások az egészségügyi adatoknak a Covid19-járvánnyal összefüggésben végzett tudományos kutatás céljából történő kezeléséről

Elfogadás időpontja: 2020. április 21.

Translations proofread by EDPB Members.
This language version has not yet been proofread.

Version history

Version 1.1	30 April 2020	Minor corrections
Version 1.0	21 April 2020	Adoption of the Guidelines

Tartalomjegyzék

1	Bevezetés.....	4
2	Az általános adatvédelmi rendelet alkalmazása	4
3	Fogalom meghatározások	5
3.1	„Egészségügyi adatok”	5
3.2	„Tudományos kutatás céljából történő adatkezelés”	5
3.3	„További adatkezelés”	6
4	Az adatkezelés jogalapja.....	6
4.1	Hozzájárulás	7
4.2	Nemzeti jogszabályok.....	8
5	Adatvédelmi elvek.....	8
5.1	Átláthatóság és az érintettek tájékoztatása	8
5.1.1	Mikor kell tájékoztatni az érintettet?	9
5.1.2	Kivételek	9
5.2	Célhoz kötöttség és az összeegyeztethetőség védelme	10
5.3	Adattakarékosság és korlátozott tárolhatóság	11
5.4	Integritás és bizalmas jelleg.....	11
6	Az érintettek jogainak gyakorlása	12
7	Az adatok tudományos kutatás céljából történő nemzetközi továbbítása	12
8	Összefoglaló.....	14

Az Európai Adatvédelmi Testület

tekintettel a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet) 70. cikke (1) bekezdésének e) pontjára,

tekintettel az EGT-megállapodásra és különösen annak az EGT Vegyes Bizottság 2018. július 6-i 154/2018 határozatával módosított XI. mellékletére és 37. jegyzőkönyvére,

tekintettel eljárási szabályzatának 12. és 22. cikkére,

ELFOGADTA A KÖVETKEZŐ IRÁNYMUTATÁSOKAT.

1 BEVEZETÉS

1. A Covid19-világjárvány miatt jelentős tudományos kutatási erőfeszítések folynak jelenleg a SARS-CoV-2 visszaszorítása terén annak érdekében, hogy a lehető leggyorsabban kutatási eredmények szülessenek.
2. Ugyanakkor továbbra is felmerülnek az általános adatvédelmi rendelet 4. cikkének 15. pontja szerinti egészségügyi adatok ilyen kutatási célú kezelésével kapcsolatos jogi kérdések. Ezen iránymutatások célja, hogy rávilágítsanak a legsürgetőbb ilyen kérdésekre, például a jogalapra, az egészségügyi adatok kezelésére vonatkozó megfelelő garanciák alkalmazására és az érintettek jogainak gyakorlására.
3. Felhívjuk figyelmét arra, hogy az egészségügyi adatok tudományos kutatás céljából történő kezelésére vonatkozó további és részletesebb iránymutatások kidolgozása az Európai Adatvédelmi Testület éves munkatervének részét képezi, továbbá arra, hogy a jelenlegi iránymutatások nem terjednek ki a személyes adatok járványügyi felügyelet céljából történő kezelésére.

2 AZ ÁLTALÁNOS ADATVÉDELMI RENDELET ALKALMAZÁSA

4. Az adatvédelmi szabályok (például az általános adatvédelmi rendelet) nem akadályozzák a Covid19-világjárvány visszaszorítása terén hozott intézkedéseket.¹ Az általános adatvédelmi rendelet egy átfogó jogszabály – számos olyan rendelkezést tartalmaz, amelyek lehetővé teszik a személyes adatoknak a Covid19-világjárványhoz kapcsolódó tudományos kutatás céljából történő kezelését a magánélethez és a személyes adatok védelméhez való alapvető jogok tiszteletben tartása mellett.² Az általános adatvédelmi rendelet a személyes adatok egyes különleges kategóriái – például az egészségügyi adatok

¹ Lásd az Európai Adatvédelmi Testület 2020. március 19-i nyilatkozatát a személyes adatoknak a Covid19-járvánnyal összefüggésben történő általános kezeléséről, amely a következő címen érhető el: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/other/statement-processing-personal-data-context-covid-19-outbreak_hu.

² Lásd például az általános adatvédelmi rendelet 5. cikke (1) bekezdésének b) és e) pontját, 14. cikke (5) bekezdésének b) pontját és 17. cikke (3) bekezdésének d) pontját.

– kezelésének tilalmától való egyedi eltérésről is rendelkezik, amennyiben erre tudományos kutatási célokból van szükség.³

5. Az egészségügyi adatoknak a Covid19-világjárványhoz kapcsolódó tudományos kutatás céljából történő kezelése során alkalmazni kell az Európai Unióban érvényes alapvető jogokat. Sem az Európai Unió Alapjogi Chartájának 13. cikke szerinti tudomány szabadsága, sem az adatvédelmi szabályok nem élveznek elsőbbséget a másikkal szemben. Ezeket a jogokat és szabadságokat körültekintően értékelni és mérlegelni kell, és olyan eredményre kell jutni, amely mindkettő lényegét tiszteletben tartja.

3 FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

6. Fontos megérteni, hogy mely adatkezelési műveletekre vonatkozik az általános adatvédelmi rendeletben előírányzott és a jelen iránymutatásokban részletezett különleges rendszer. Ezért meg kell határozni az „egészségügyi adatok”, a „tudományos kutatás céljából történő adatkezelés”, valamint a „további adatkezelés” (más néven az „egészségügyi adatok elsődleges és másodlagos felhasználása”) fogalmát.

3.1 „Egészségügyi adatok”

7. Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikkének 15. pontja szerint „egészségügyi adat”: *„egy természetes személy testi vagy pszichikai egészségi állapotára vonatkozó személyes adat, ideértve a természetes személy számára nyújtott egészségügyi szolgáltatásokra vonatkozó olyan adatot is, amely információt hordoz a természetes személy egészségi állapotáról”*. Az (53) preambulumbekkezdésben foglaltak szerint az egészségügyi adatok magasabb szintű védelmet érdemelnek, mivel az ilyen érzékeny adatok felhasználása jelentős káros hatásokkal járhat az érintettek számára. Ennek és az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: Bíróság)⁴ vonatkozó ítélkezési gyakorlatának fényében az „egészségügyi adatok” fogalmát tágan kell értelmezni.

8. Az egészségügyi adatok különböző forrásokból származhatnak, például:

1. Az egészségügyi szolgáltató által az egészségügyi dokumentációban gyűjtött információk (például kórtörténet, valamint a vizsgálatok és kezelések eredményei).
2. Olyan információk, amely más adatokkal való kereszthivatkozással egészségügyi adattá válnak, így felfedik az egészségi állapotot vagy az egészségügyi kockázatokat (például az a feltételezés, hogy egy adott időszakban mért magas vérnyomás alapján egy személynél nagyobb a szívroham kialakulásának kockázata).
3. Olyan „önellenőrzésen” alapuló felmérésből származó információk, melynek során az érintettek az egészségükkel kapcsolatos kérdésekre válaszolnak (például a tünetek megjelölésével).
4. Olyan információk, amelyek egy adott összefüggésben való felhasználása miatt egészségügyi adattá válnak (például a Covid19 által érintett régióba irányuló közelmúltbeli utazásra vagy ott való jelenlétre vonatkozó információk, amelyeket orvosi szakember dolgoz fel diagnózis felállítása céljából).

3.2 „Tudományos kutatás céljából történő adatkezelés”

³ Lásd például az általános adatvédelmi rendelet 9. cikke (2) bekezdésének j) pontját és 89. cikkének (2) bekezdését.

⁴ Lásd például a 95/46/EK irányelvvel kapcsolatban a Bíróság 2003. november 6-i C 101/01 (Lindqvist) ítéletének 50. pontját.

9. Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikke nem tartalmazza a „tudományos kutatás céljából történő adatkezelés” fogalmának kifejezett meghatározását. A (159) preambulumbekzdés értelmében „a személyes adatok tudományos kutatási célú kezelését tág körűen kell értelmezni, oly módon, hogy az magában foglalja többek között a technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységeket, az alapkutatást, az alkalmazott kutatást, és a magánfinanszírozású kutatást. Emellett az ilyen célú adatkezelés összefüggésében figyelembe kell venni az EUMSZ 179. cikkének (1) bekezdésében foglalt, az európai kutatási térség létrehozására irányuló célkitűzést. A tudományos kutatási célok közé kell sorolni a népegészségügy terén folytatott közérdekű kutatásokat is.”
10. A korábbi 29. cikk szerinti munkacsoport már rámutatott arra, hogy a tudományos kutatás fogalma nem terjeszthető ki a közismert jelentésén túlra, és értelmezése szerint ebben az összefüggésben a „tudományos kutatás” a „releváns ágazattal összefüggő módszertani és etikai normákkal összhangban, a bevált gyakorlatnak megfelelően létrehozott kutatási projektet”⁵ jelent.

3.3 „További adatkezelés”

11. Végezetül, amikor az „egészségügyi adatok tudományos kutatás céljából történő kezeléséről” beszélünk, az adatfelhasználásnak két típusát különböztetjük meg:
1. Személyes (egészségügyi) adatok felhasználásával végzett olyan kutatás, amely közvetlenül tudományos tanulmányok céljára gyűjtött adatok felhasználásával jár („elsődleges felhasználás”).
 2. Személyes (egészségügyi) adatok felhasználásával végzett olyan kutatás, amely eredetileg más célból gyűjtött adatok további kezelésével jár („másodlagos felhasználás”).
12. **1. példa:** A gyaníthatóan SARS-CoV-2-vel fertőzött személyek klinikai vizsgálatához egészségügyi adatokat gyűjtnek és kérdőíveket használnak. Ez az egészségügyi adatok fent meghatározott „elsődleges felhasználásának” esete.
13. **2. példa:** Egy érintett betegként konzultált egy egészségügyi szolgáltatóval a SARS-CoV-2 tüneteiről. Ha az egészségügyi szolgáltató által rögzített egészségügyi adatokat később tudományos kutatási célokra használják fel, ez a felhasználás az eredetileg más célból gyűjtött egészségügyi adatok további kezelésének („másodlagos felhasználás”) minősül.
14. Az egészségügyi adatok elsődleges vagy másodlagos felhasználásán alapuló tudományos kutatás közötti különbségtétel különösen fontos, amikor az általános adatvédelmi rendelet 5. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében az adatkezelés jogalapjáról, a tájékoztatási kötelezettségekről és a célhoz kötöttség elvéről beszélünk, az alábbiak szerint.

4 AZ ADATKEZELÉS JOGALAPJA

15. A személyes egészségügyi adatok kezelésének minden esetben meg kell felelnie az általános adatvédelmi rendelet 5. cikkében meghatározott adatkezelési elveknek, valamint a személyes adatok e különleges kategóriájának jogszerű kezelésére vonatkozó, az általános adatvédelmi rendelet 6. és 9. cikkében felsorolt egyik jogalapnak és különös eltérésnek⁶.

⁵ Lásd a korábbi 29. cikk szerinti munkacsoportnak az (EU) 2016/679 rendelet szerinti hozzájárulásról szóló, 2018. április 10-i iránymutatásait, WP259 rev.01, 17EN, 27. o. (az Európai Adatvédelmi Testület által jóváhagyva). Elérhető a következő weboldalon: https://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item_id=623051.

⁶ Lásd például a 95/46/EK irányelvvel kapcsolatban a Bíróság 2014. május 13-i C-131/12. sz. (Google Spain) ítéletének 71. pontját.

16. Az egészségügyi adatok tudományos kutatás céljából történő kezelésére vonatkozó jogalapokról és alkalmazandó eltérésekről a 6. és a 9. cikk rendelkezik. A következő szakasz a hozzájárulásra vonatkozó szabályokkal és a vonatkozó nemzeti jogszabályokkal foglalkozik. Meg kell jegyezni, hogy az általános adatvédelmi rendeletben meghatározott jogalapok között nincs rangsorolás.

4.1 Hozzájárulás

17. Az érintettnek az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdésének a) pontja és 9. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján adott hozzájárulása jogalapot biztosíthat az egészségügyi adatoknak a Covid19-cel összefüggésben történő kezeléséhez.
18. Meg kell azonban jegyezni, hogy a kifejezett hozzájárulás valamennyi feltételének teljesülnie kell, különös tekintettel az általános adatvédelmi rendelet 4. cikkének 11. pontjában, 6. cikke (1) bekezdésének a) pontjában, 7. cikkében és 9. cikke (2) bekezdésének a) pontjában foglaltakra. Nevezetesen a hozzájárulásnak önkéntesnek, konkrétan, tájékozottnak és egyértelműnek kell lennie, és azt nyilatkozat vagy „egyértelmű megerősítő cselekedet” útján kell megtenni.
19. A (43) preambulumbekkezdésben foglaltak szerint a hozzájárulás nem tekinthető önkéntesnek, ha egyértelműen egyenlőtlen viszony áll fenn az érintett és az adatkezelő között. Ezért fontos, hogy az érintettre ne gyakoroljanak nyomást, és az érintett ne szenvedjen hátrányt, ha úgy dönt, hogy nem adja hozzájárulását. Az Európai Adatvédelmi Testület már foglalkozott a hozzájárulás kérdésével a klinikai vizsgálatokkal összefüggésben⁷. További iránymutatás – különösen a kifejezett hozzájárulás kérdésével kapcsolatban – a korábbi 29. cikk szerinti munkacsoport hozzájárulásra vonatkozó iránymutatásaiban található⁸.
20. **Példa:** Egy adott sokaságon olyan felmérést végeznek egy beavatkozással nem járó vizsgálat részeként, amely egy betegség tüneteit és előrehaladását kutatja. Az ilyen egészségügyi adatok kezeléséhez a kutatók az általános adatvédelmi rendelet 7. cikkében meghatározott feltételek mellett kérhetik az érintett hozzájárulását.
21. Az Európai Adatvédelmi Testület véleménye szerint a fenti példa *nem* tekinthető a (43) preambulumbekkezdésben említett „egyértelmű hatalmi egyensúlytalanság” esetének, és az érintett számára lehetővé kell tenni, hogy hozzájárulását adja a kutatóknak⁹. A példában az érintettek egyáltalán nem állnak olyan függőségi helyzetben a kutatókkal szemben, amely indokolatlanul befolyásolhatná szabad akaratuk gyakorlását, és az is egyértelmű, hogy a hozzájárulás megtagadása nem jár hátrányos következményekkel rájuk nézve.
22. A kutatóknak azonban tisztában kell lenniük azzal, hogy amennyiben a hozzájárulást az adatkezelés jogszerű alapjaként használják fel, biztosítaniuk kell az egyének számára annak lehetőségét, hogy az általános adatvédelmi rendelet 7. cikkének (3) bekezdése értelmében a hozzájárulásukat bármikor visszavonhassák. A hozzájárulás visszavonása esetén a hozzájárulás alapján elvégzett valamennyi adatkezelési művelet az általános adatvédelmi rendelettel összhangban jogszerű marad, de az adatkezelőnek le kell állítania az érintett adatkezelési tevékenységeket, és amennyiben nincs más

⁷ Lásd az Európai Adatvédelmi Testület 2019. január 23-i 3/2019 sz. véleményét a klinikai vizsgálatokról szóló rendelet és az általános adatvédelmi rendelet közötti kapcsolatra vonatkozó kérdésekről és válaszokról: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/avis-art-70/opinion-32019-concerning-questions-and-answers-interplay_hu.

⁸ A korábbi 29. cikk szerinti munkacsoport az (EU) 2016/679 rendelet szerinti hozzájárulásról szóló, 2018. április 10-i iránymutatásai, WP259 rev.01, 17EN, 18. o. (az Európai Adatvédelmi Testület által jóváhagyva).

⁹ Feltételezve, hogy az érintettre nem gyakoroltak nyomást vagy nem fenyegették hátrányos következményekkel arra az esetre, ha nem adja hozzájárulását.

olyan jogalap, amely indokolná a további adatkezelés céljából történő megőrzést, az adatkezelőnek törölnie kell az adatokat¹⁰.

4.2 Nemzeti jogszabályok

23. Az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdésének e) pontja vagy 6. cikke (1) bekezdésének f) pontja, az általános adatvédelmi rendelet 9. cikke (2) bekezdésének j) pontja vagy 9. cikke (2) bekezdésének i) pontja alapján bevezetett eltérésekkel együtt jogalapot biztosíthat a személyes (egészségügyi) adatok tudományos kutatás céljából történő kezeléséhez. A klinikai vizsgálattal összefüggésben ezt a Testület már tisztázta¹¹.
24. **Példa:** A Covid19-betegek kórlapjain végzett, nagy sokaságon alapuló vizsgálat.
25. A fentieknek megfelelően az EU és az egyes tagállamok nemzeti jogalkotói az általános adatvédelmi rendelet 9. cikke (2) bekezdésének j) pontja vagy 9. cikke (2) bekezdésének i) pontja alapján külön jogszabályokat fogadhatnak el annak érdekében, hogy jogalapot biztosítsanak az egészségügyi adatok tudományos kutatás céljából történő kezeléséhez. Ezért az ilyen adatkezelés feltételei és mértéke az adott tagállam által elfogadott jogszabályoktól függően *változnak*.
26. Az általános adatvédelmi rendelet 9. cikke (2) bekezdésének i) pontja értelmében az ilyen jogszabályok *„megfelelő és konkrét intézkedésekről rendelkeznek az érintett jogait és szabadságait védő garanciákra, és különösen a szakmai titoktartásra vonatkozóan”*. Amint azt az általános adatvédelmi rendelet 9. cikke (2) bekezdésének j) pontja is előírja, az ilyen elfogadott jogszabályok *„arányosak az elérni kívánt céllal, tiszteletben tartják a személyes adatok védelméhez való jog lényeges tartalmát, és az érintett alapvető jogainak és érdekeinek biztosítására megfelelő és konkrét intézkedéseket írnak elő”*.
27. Az ilyen elfogadott jogszabályokat továbbá az általános adatvédelmi rendelet 5. cikke szerinti elvek fényében és a Bíróság ítélezési gyakorlatának figyelembevételével kell értelmezni. Nevezetesen az általános adatvédelmi rendelet 9. cikke (2) bekezdésének j) pontjában és 89. cikkében előírt adatvédelemmel kapcsolatos eltérések és korlátozások csak a feltétlenül szükséges mértékben alkalmazandók¹².

5 ADATVÉDELMI ELVEK

28. Az adatkezelőnek és -feldolgozónak tiszteletben kell tartania a személyes adatok kezelésére vonatkozó, az általános adatvédelmi rendelet 5. cikke szerinti elveket, különös tekintettel arra, hogy tudományos kutatás céljából jelentős mennyiségű személyes adat kezelése lehet szükséges. Figyelembe véve ezen iránymutatások kontextusát, ezen elvek legfontosabb szempontjaival a következőkben foglalkozunk.

5.1 Átláthatóság és az érintettek tájékoztatása

29. Az átláthatóság elve azt jelenti, hogy a személyes adatokat az érintett vonatkozásában tisztességesen és átlátható módon kell kezelni. Ez az elv szorosan kapcsolódik az általános adatvédelmi rendelet 13. és 14. cikke szerinti tájékoztatási kötelezettséghez.

¹⁰ Lásd az általános adatvédelmi rendelet 17. cikke (1) bekezdésének b) pontját és (3) bekezdését.

¹¹ Lásd az Európai Adatvédelmi Testület 2019. január 23-i 3/2019. sz. véleményét, 7. oldal.

¹² Lásd például a 95/46/EK irányelvvel kapcsolatban a Bíróság 2019. február 14-i C–345/17. sz. (Buivids) ítéletének 64. pontját.

30. Általában véve az érintettet egyedileg kell tájékoztatni az adatkezelési művelet tényéről, valamint arról, hogy a személyes (egészségügyi) adatok kezelése tudományos célból történik. A tájékoztatásnak ki kell térnie az általános adatvédelmi rendelet 13. vagy 14. cikkében meghatározott valamennyi elemre.
31. Meg kell jegyezni, hogy a kutatók gyakran olyan egészségügyi adatokat kezelnek, amelyeket nem közvetlenül az érintettől szereztek be, hanem amelyek például betegnyilvántartásból vagy más országok betegeitől származnak. Ezért e szakasz középpontjában az általános adatvédelmi rendelet 14. cikke áll, amely az olyan esetben alkalmazandó tájékoztatási kötelezettségekről rendelkezik, ha a személyes adatokat nem közvetlenül az érintettől szereztek meg.

5.1.1 Mikor kell tájékoztatni az érintettet?

32. Amennyiben a személyes adatokat nem az érintettől szereztek meg, az általános adatvédelmi rendelet 14. cikke (3) bekezdésének a) pontja előírja, hogy az adatkezelő a tájékoztatást *„a személyes adatok kezelésének konkrét körülményeit tekintve véve, a személyes adatok megszerzésétől számított észszerű határidőn, de legkésőbb egy hónapon belül”* adja meg.
33. A jelenlegi helyzetben különösen fel kell hívni a figyelmet arra, hogy az általános adatvédelmi rendelet 14. cikkének (4) bekezdése szerint ha *„az adatkezelő a személyes adatokon a megszerzésük céljától eltérő célból további adatkezelést kíván végezni, a további adatkezelést megelőzően tájékoztatnia kell az érintettet erről az eltérő célról”*.
34. Tudományos célú további adatkezelés esetén, valamint figyelembe véve a kezelt adatok érzékenységét, a 89. cikk (1) bekezdése szerinti megfelelő garancia az, hogy az érintettet észszerű időn belül, az új kutatási projekt végrehajtása *előtt* tájékoztatják. Ez lehetővé teszi az érintett számára, hogy tudomást szerezzen a kutatási projektről, és jogait projekt megkezdése előtt gyakorolja.

5.1.2 Kivételek

35. Az általános adatvédelmi rendelet 14. cikkének (5) bekezdése azonban négy kivételt határoz meg, amelyek mentesítenek a tájékoztatási kötelezettség alól. A jelenlegi helyzetben az általános adatvédelmi rendelet 14. cikke (5) bekezdésének b) pontja (*„lehetetlennek bizonyul vagy aránytalanul nagy erőfeszítést igényelne”*) és c) pontja (*„az adat megszerzését vagy közlését kifejezetten előírja az (...) uniós vagy tagállami jog”*) szerinti kivétel különös jelentőséggel bír, különösen az általános adatvédelmi rendelet 14. cikkének (4) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettség tekintetében.

5.1.2.1 Lehetetlennek bizonyul

36. A 29. cikk szerinti munkacsoport az átláthatóság elvére vonatkozó iránymutatásaiban¹³ már rámutatott, hogy *„az a helyzet, amikor az 14. cikk (5) bekezdésének b) pontja értelmében a tájékoztatás »lehetetlennek bizonyul«, az egy mindent vagy semmit helyzet, mivel valami vagy lehetetlen vagy nem az; a lehetetlenségnek nincsenek fokozatai. Így, ha az adatkezelő erre a kivételre kíván hivatkozni, bizonyítania kell azokat a tényezőket, amelyek ténylegesen megakadályozzák abban, hogy a szóban forgó információkat közölje az érintettekkel. Ha bizonyos idő elteltével a »lehetetlenséget« okozó tényezők már nem állnak fenn, és lehetségessé válik az érintettek tájékoztatása, az adatkezelőnek ezt haladéktalanul meg kell tennie. A gyakorlatban nagyon kevés olyan helyzet áll majd elő, amikor az adatkezelő bizonyítani tudja, hogy az érintettek tájékoztatása ténylegesen lehetetlen.”*

¹³ Lásd a korábbi 29. cikk szerinti munkacsoportnak az (EU) 2016/679 rendelet szerinti átláthatóságról szóló 2018. április 11-i iránymutatásait, WP260 rev.01, 17/EN, 29. o. (az Európai Adatvédelmi Testület által jóváhagyva). Elérhető a következő weboldalon: https://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item_id=622227.

5.1.2.2 Aránytalanul nagy erőfeszítés

37. Annak meghatározásakor, hogy mi minősül aránytalanul nagy erőfeszítésnek, a (62) preambulumbekzdés lehetséges indikatív tényezőként például az érintettek számára, az adatok korára és a megfelelő garanciákra hivatkozik. A fent említett átláthatósági iránymutatásokban¹⁴ ezért az az ajánlás szerepel, hogy az adatkezelőnek mérlegelnie kell azt, hogy a tájékoztatás elmaradása esetén mekkora az érintettek tájékoztatásával járó erőfeszítés mértéke az érintettre gyakorolt hatásokhoz képest.
38. **Példa:** Amennyiben nagy számú érintett esetén nem állnak rendelkezésre elérhetőségi adatok, akkor a tájékoztatás aránytalanul nagy erőfeszítésnek tekinthető.

5.1.2.3 A célok komoly veszélyeztetése

39. Ahhoz, hogy erre a kivételre hivatkozzanak, az adatkezelőknek bizonyítaniuk kell, hogy a 14. cikk (1) bekezdésében meghatározott tájékoztatás önmagában lehetlenné tenné vagy súlyosan veszélyeztetné az adatkezelés céljainak elérését.
40. Azokban az esetekben, amikor az általános adatvédelmi rendelet 14. cikke (5) bekezdésének b) pontjában említett kivétel alkalmazandó, „*az adatkezelőnek megfelelő intézkedéseket kell hoznia – az információk nyilvánosan elérhetővé tételét is ideértve – az érintett jogainak, szabadságainak és jogos érdekeinek védelme érdekében*”.

5.1.2.4 Az adatok megszerzését vagy közlését az uniós vagy a tagállami jog kifejezetten előírja

41. Az általános adatvédelmi rendelet 14. cikke (5) bekezdésének c) pontja engedélyezi a 14. cikk (1), (2) és (4) bekezdésében foglalt tájékoztatási követelménytől való eltérést, amennyiben a személyes adatok megszerzését vagy közlését „*kifejezetten előírja az adatkezelőre alkalmazandó uniós vagy tagállami jog*”. A kivétel feltétele, hogy az adott jog rendelkezik-e „*az érintett jogos érdekeinek védelmét szolgáló megfelelő intézkedésekről*”. Amint az a fent említett átláthatósági iránymutatásokban szerepel¹⁵, az ilyen jogszabályt közvetlenül az adatkezelőhöz kell intézni, és a szóban forgó megszerzést vagy közlését kötelezővé kell tenni az adatkezelő számára. Az Európai Adatvédelmi Testület erre a kivételre hivatkozva emlékeztet arra, hogy az adatkezelőnek képesnek kell lennie annak bizonyítására, hogy a szóban forgó jog mennyiben alkalmazandó rá, valamint hogy e jog értelmében köteles a szóban forgó személyes adatok megszerzésére vagy közlésére.

5.2 Célhoz kötöttség és az összeegyeztethetőség vélelme

42. Általános szabályként az általános adatvédelmi rendelet 5. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében az adatok „*gyűjtése csak meghatározott, egyértelmű és jogszerű célból történjen, és azokat ne kezeljék ezekkel a célokkal össze nem egyeztethető módon*”.
43. Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikke (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott „*összeegyeztethetőség vélelme*” azonban kimondja, hogy „*a 89. cikk (1) bekezdésének megfelelően nem minősül az eredeti céllal össze nem egyeztethetőnek [...] a tudományos [...] kutatási célból vagy statisztikai célból történő további adatkezelés*”. Horizontális és összetett jellege miatt ezt a témát az Európai Adatvédelmi Testület az egészségügyi adatok tudományos kutatás céljából történő kezeléséről szóló, tervezett iránymutatásaiban részletesebben meg fogja vizsgálni.

¹⁴ A korábbi 29. cikk szerinti munkacsoport (EU) 2016/679 rendelet szerinti átláthatóságról szóló 2018. április 11-i iránymutatásai, WP260 rev.01, 17/EN, 31. o. (az Európai Adatvédelmi Testület által jóváhagyva).

¹⁵ A korábbi 29. cikk szerinti munkacsoport (EU) 2016/679 rendelet szerinti átláthatóságról szóló 2018. április 11-i iránymutatásai, WP260 rev.01, 17/EN, 32. o. (az Európai Adatvédelmi Testület által jóváhagyva).

44. Az általános adatvédelmi rendelet 89. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy a kutatási célú adatkezelést „*megfelelő garanciák mellett kell végezni*”, és hogy e „*garanciáknak biztosítaniuk kell, hogy olyan technikai és szervezési intézkedések legyenek érvényben, melyek biztosítják különösen az adattakarékosság elvének betartását. Ezen intézkedések közé tartozhat az álnevesítés, amennyiben az említett célok ily módon megvalósíthatók.*”
45. Az általános adatvédelmi rendelet 89. cikkének (1) bekezdésében foglalt követelmények hangsúlyozzák az adattakarékosság elvének, az integritás és bizalmas jelleg elvének, valamint a beépített és alapértelmezett adatvédelem elvének fontosságát (lásd alább)¹⁶. Következésképpen, figyelembe véve az egészségügyi adatok érzékeny jellegét és az egészségügyi adatok tudományos kutatás céljából történő további kezelése során felmerülő kockázatokat, szigorú intézkedéseket kell hozni az általános adatvédelmi rendelet 32. cikkének (1) bekezdésében előírt megfelelő biztonsági szint garantálása érdekében.

5.3 Adattakarékosság és korlátozott tárolhatóság

46. A tudományos kutatásban az adattakarékosság a kutatási kérdések konkrét meghatározásával és a kutatási kérdések megfelelő megválaszolásához szükséges adatok típusának és mennyiségének felméréseivel érhető el. Az, hogy mely adatokra van szükség, a kutatás céljától függ, még akkor is, ha a kutatás feltáró jellegű, és mindig meg kell felelnie az általános adatvédelmi rendelet 5. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti célhoz kötöttség elvének. Meg kell jegyezni, hogy az adatokat anonimíálni kell, amennyiben a tudományos kutatás anonimizált adatokkal is elvégezhető.
47. Emellett arányos tárolási időszakokat kell meghatározni. Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikke (1) bekezdésének e) pontja értelmében „*a személyes adatok hosszabb ideig történő tárolására csak [...] a 89. cikk (1) bekezdésének megfelelően [...] tudományos [...] kutatási célból [...] kerül majd sor, az e rendeletben az érintettek jogainak és szabadságainak védelme érdekében előírt megfelelő technikai és szervezési intézkedések végrehajtására is figyelemmel*”.
48. A tárolási időszakok (határidők) meghatározásához olyan kritériumokat kell figyelembe venni, mint például a kutatás hossza és célja. Meg kell jegyezni, hogy a nemzeti rendelkezések is megállapíthatnak a tárolási időszakra vonatkozó szabályokat.

5.4 Integritás és bizalmas jelleg

49. A fent említettek szerint az érzékeny adatok – például az egészségügyi adatok – magasabb szintű védelmet érdemelnek, mivel kezelésük során nagyobb az esély arra, hogy negatív hatások ériék az érintetteket. Ez a megfontolás különösen érvényes a Covid19-járványra, mivel az egészségügyi adatok tudományos célokra történő, előrelátható további felhasználása miatt növekedni fog az ilyen adatokat kezelő szervezetek száma és típusa.
50. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az integritás és a bizalmas jelleg elvét az általános adatvédelmi rendelet 32. cikkének (1) bekezdésében és 89. cikkének (1) bekezdésében foglalt követelményekkel együtt kell értelmezni. A hivatkozott rendelkezéseket maradéktalanul be kell tartani. Ezért a fent vázolt magas kockázatokra tekintettel az elegendő szintű biztonság garantálása érdekében megfelelő, naprakész technikai és szervezési intézkedéseket kell bevezetni.

¹⁶ Lásd még az Európai Adatvédelmi Testület 2019. november 13-i 4/2019 sz. iránymutatásait a beépített és alapértelmezett adatvédelemről (nyilvános konzultációra szánt változat), amely a következő internetcímen érhető el: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/public-consultations-art-704/2019/guidelines-42019-article-25-data-protection-design_hu

51. Ezeknek az intézkedéseknek ezért *legalább* a következőkre ki kell terjedniük: álnevesítés¹⁷, titkosítás, titoktartási megállapodások és a hozzáférési szerepek szigorú kiosztása, korlátozása és a hozzáférések naplózása. Meg kell jegyezni, hogy a nemzeti rendelkezések konkrét technikai követelményeket vagy egyéb garanciákat – például a szakmai titoktartási szabályok betartását – írhatják elő.
52. Ezenkívül el kell végezni az általános adatvédelmi rendelet 35. cikke szerinti adatvédelmi hatásvizsgálatot, ha az ilyen adatkezelés az általános adatvédelmi rendelet 35. cikkének (1) bekezdése szerint „*valószínűsíthetően magas kockázattal jár a természetes személyek jogaira és szabadságaira nézve*”. Az általános adatvédelmi rendelet 35. cikkének (4) és (5) bekezdése szerinti jegyzékeket figyelembe kell venni.
53. Az Európai Adatvédelmi Testület ezen a ponton hangsúlyozza az adatvédelmi tisztviselők fontosságát. Adott esetben konzultálni kell az adatvédelmi tisztviselőkkel az egészségügyi adatoknak a Covid19-járvánnyal összefüggő tudományos kutatás céljából történő kezeléséről.
54. Végezetül az adatkezelési tevékenységek nyilvántartásában megfelelően dokumentálni kell az adatvédelem céljából elfogadott intézkedéseket (beleértve az adattovábbítást is).

6 AZ ÉRINTETTEK JOGAINAK GYAKORLÁSA

55. Elvben az olyan helyzetek, mint a jelenlegi Covid19-járvány, nem függesztik fel, illetve nem korlátozzák az érintettek azon lehetőségét, hogy éljenek az általános adatvédelmi rendelet 12–22. cikke szerinti jogaikkal. Az általános adatvédelmi rendelet 89. cikkének (2) bekezdése azonban lehetővé teszi a nemzeti jogalkotó számára, hogy korlátozza az érintettek a rendelet 3. fejezetében meghatározott (bizonyos) jogait. Emiatt az érintettek jogait érintő korlátozások az adott tagállam törvényeitől függően *változhatnak*.
56. Továbbá az érintettek jogainak bizonyos korlátozásai közvetlenül a rendeleten alapulhatnak, mint például az általános adatvédelmi rendelet 15. cikkének (4) bekezdése szerinti hozzáférési jog korlátozása és az általános adatvédelmi rendelet 17. cikke (3) bekezdésének d) pontja szerinti törléshez való jog korlátozása. Az általános adatvédelmi rendelet 14. cikkének (5) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettség alóli kivételekkel a fentiekben már foglalkoztunk.
57. Meg kell jegyezni, hogy az Európai Unió Bírósága ítélezési gyakorlatának fényében az érintettek jogainak minden korlátozása csak annyiban alkalmazandó, amennyiben az feltétlenül szükséges¹⁸.

7 AZ ADATOK TUDOMÁNYOS KUTATÁS CÉLJÁBÓL TÖRTÉNŐ NEMZETKÖZI TOVÁBBÍTÁSA

58. A kutatás és különösen a Covid19-világjárvány összefüggésében valószínűleg nemzetközi együttműködésre lesz szükség, amely azt is jelentheti, hogy tudományos kutatás céljából az egészségügyi adatok EGT-n kívüli nemzetközi átadására is sor fog kerülni.

¹⁷ Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az álnevesített személyes (egészségügyi) adatok az általános adatvédelmi rendelet 4. cikkének 1. pontja értelmében továbbra is „személyes adatoknak” minősülnek, és nem tévesztendő össze az „anonimizált adatokkal”, amelyek esetében már nem lehetséges az egyes érintettek visszakeresése. Lásd például a (28) preambulumbekendést.

¹⁸ Lásd például a 95/46/EK irányelvvel kapcsolatban a Bíróság 2019. február 14-i C–345/17. sz. (Buivids) ítéletének 64. pontját.

59. Amennyiben személyes adatokat egy EGT-n kívüli országnak vagy nemzetközi szervezetnek adnak át, az általános adatvédelmi rendeletben¹⁹ – különösen annak 5. cikkében (adatvédelmi elvek), 6. cikkében (jogszerűség) és 9. cikkében (különleges adatkategóriák) – meghatározott szabályok betartása mellett²⁰ az adatátadónak az V. fejezetben (adattovábbítás) foglaltaknak is meg kell felelnie²¹.
60. Az ezen iránymutatások 7. oldalán említett rendszeres átláthatósági követelményen túlmenően az adatátadó kötelessége tájékoztatni az érintetteket arról, hogy harmadik országba vagy nemzetközi szervezet részére szándékozik személyes adatokat továbbítani. E tájékoztatásnak ki kell térnie az Európai Bizottság megfelelőségi határozatának meglétére vagy hiányára, illetve arra vonatkozó információkra, hogy az adattovábbítás a 46. cikk szerinti megfelelő garancián vagy a 49. cikk (1) bekezdése szerinti eltérésen alapul-e. Ez a kötelezettség attól függetlenül fennáll, hogy a személyes adatokat közvetlenül az érintettől szerezték-e be vagy sem.
61. Általában véve annak mérlegelésekor, hogy a személyes adatok harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek részére történő továbbítására vonatkozó ilyen feltételek hogyan teljesíthetők, az adatátadónak minden egyes adattovábbítás esetében értékelniük kell az érintettek jogait és szabadságait érintő kockázatokat²², és olyan megoldásokat kell előnyben részesíteniük, amelyek az adattovábbítást követően is biztosítják az érintettek számára alapvető jogaik folyamatos védelmét és az adataik kezelésére vonatkozó garanciákat. Így kell tenniük a megfelelő védelmi szinttel rendelkező országokba irányuló adattovábbítások esetében²³, vagy az általános adatvédelmi rendelet 46. cikkében foglalt azon megfelelő garanciák egyikének alkalmazása esetén²⁴, amelyek biztosítják, hogy az érintettek számára érvényesíthető jogok és hatékony jogorvoslati lehetőségek álljanak rendelkezésre.
62. Az általános adatvédelmi rendelet 45. cikkének (3) bekezdése szerinti megfelelőségi határozat vagy az általános adatvédelmi rendelet 46. cikke szerinti megfelelő garanciák hiányában az általános adatvédelmi rendelet 49. cikke olyan különös helyzeteket sorol fel, amelyek alapján kivételesen sor kerülhet a személyes adatok továbbítására. Az általános adatvédelmi rendelet 49. cikkében foglalt eltérések tehát kivételt képeznek az általános szabály alól, ezért azokat megszorítóan és eseti alapon kell értelmezni²⁵. A jelenlegi Covid19-válságra vonatkozóan esetlegesen a 49. cikk (1) bekezdésének d) pontjában („az adattovábbítás fontos közérdekből szükséges”) és a) pontjában („kifejezett hozzájárulás”) említett eltérések alkalmazhatók.
63. A Covid19-világjárvány olyan rendkívüli egészségügyi válságot idézett elő, amelyre annak jellegét és kiterjedését tekintve korábban nem volt példa. Ebben az összefüggésben az Európai Adatvédelmi

¹⁹ Az általános adatvédelmi rendelet 44. cikke.

²⁰ Lásd ezen iránymutatások 4–6. szakaszát.

²¹ Lásd az Európai Adatvédelmi Testület 2018. május 25-i 2/018 sz. iránymutatásait az (EU) 2016/679 rendelet 49. cikke szerinti eltérésekről (3. o.), a kétlépcsős tesztre vonatkozóan; elérhető a következő címen: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/smjernice/guidelines-22018-derogations-article-49-under-regulation_hu.

²² A nemzetközi adattovábbítás olyan kockázati tényező lehet, amelyet az ezen iránymutatások 10. oldalán említett adatvédelmi hatásvizsgálat elvégzése során figyelembe kell venni.

²³ Az Európai Bizottság által megfelelőként elismert országok jegyzéke a https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/international-dimension-data-protection/adequacy-decisions_hu címen érhető el.

²⁴ Például az általános adatvédelmi rendelet 46. cikke (2) bekezdésének c) vagy d) pontja szerinti általános adatvédelmi záradékok, az általános adatvédelmi rendelet 46. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerinti ad hoc szerződéses kikötések vagy az általános adatvédelmi rendelet 46. cikke (3) bekezdésének b) pontja szerinti igazgatási megállapodások.

²⁵ Lásd a 2/2018 sz. iránymutatások 3. oldalát.

Testület úgy véli, hogy a Covid19 elleni küzdelmet az EU és a legtöbb tagállam fontos közérdekként²⁶ ismerte el, amely sürgős fellépést tehet szükségessé a tudományos kutatás területén (például a kezelések meghatározása és/vagy az oltóanyagok kifejlesztése érdekében), ami harmadik országokba vagy nemzetközi szervezetekhez történő adattovábbítást is szükségessé tehet²⁷.

64. A jelenlegi világjárvány kapcsán nemcsak a közigazgatási szervek, hanem az ilyen közérdek érvényesítésében szerepet játszó magánszervezetek (például egy nemzetközi partnerség keretében az oltóanyag kifejlesztésében együttműködő egyetemi kutatóintézet) is alkalmazhatják a fent említett eltérést.
65. Emellett bizonyos helyzetekben – különösen ha az adattovábbítást magánszervezetek végzik a Covid19-világjárvány leküzdését célzó orvosi kutatás céljából²⁸ – a személyes adatok továbbítására alternatívaként az érintettek kifejezett hozzájárulása alapján is sor kerülhet²⁹.
66. A hatóságok és a magánszervezetek a jelenlegi világjárványhelyzetben, amikor nem lehet a 45. cikk (3) bekezdése szerinti megfeleléségi határozatra vagy a 46. cikk szerinti megfelelő garanciákra támaszkodni, hivatkozhatnak a fent említett vonatkozó eltérésekre, elsősorban mint ideiglenes intézkedésekre, amelyekre a globális egészségügyi helyzet sürgőssége miatt van szükség.
67. Amennyiben a Covid19-válság jellege indokolhatja, hogy az ebben az összefüggésben kutatás céljából végzett első adattovábbításokra eltéréseket alkalmazzanak, a hosszú távú kutatási projektben részt vevő harmadik országokba történő ismételt adattovábbítást az általános adatvédelmi rendelet 46. cikkével összhangban megfelelő garanciákkal kell ellátni³⁰.
68. Végezetül meg kell jegyezni, hogy az ilyen adattovábbításoknak eseti alapon figyelembe kell venniük az érintett szereplők (költségviselő, vizsgáló) szerepét (adatkezelő, adatfeldolgozó, közös adatkezelő) és kapcsolódó kötelezettségeit annak érdekében, hogy meghatározzák azokat a megfelelő intézkedéseket, amelyek az adattovábbítás kereteit alkotják.

8 ÖSSZEFOGLALÓ

69. Ezen iránymutatások főbb megállapításai a következők:

²⁶ Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 168. cikke szerint valamennyi uniós politika és tevékenység meghatározása és végrehajtása során biztosítani kell az emberi egészségvédelem magas szintjét. Ennek alapján az uniós fellépés támogatja a népegészségügy javítását célzó nemzeti szakpolitikákat, többek között a súlyos egészségügyi veszélyek és a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek elleni küzdelmet, például az ezek okaival, terjedésével és megelőzésével kapcsolatos kutatások előmozdítása révén. Hasonlóképpen, az általános adatvédelmi rendelet (46) és (112) preambulumbekzdése a járványok visszaszorítása keretében végzett adatkezelést a fontos közérdeket szolgáló adatkezelés egyik példjaként említi. A Covid19-világjárvány összefüggésében az EU számos, különböző területet felölelő intézkedést fogadott el (pl. az egészségügyi rendszerek finanszírozása, a betegek határokon átnyúló kezelésének támogatása és az orvosi személyzet helyszínre juttatása, a leginkább rászorulóknak nyújtott pénzügyi támogatás, közlekedés, orvostechikai eszközök stb.) annak tudatában, hogy az EU jelentős népegészségügyi szükséghelyzettel néz szembe, amely sürgős reagálást igényel.

²⁷ Az Európai Adatvédelmi Testület hangsúlyozza, hogy az általános adatvédelmi rendelet (112) preambulumbekzdése ezen eltérés alkalmazásának példajaként említi a népegészségügyért felelős hivatalok közötti nemzetközi adatcserét.

²⁸ Az általános adatvédelmi rendelet 49. cikkének (3) bekezdésével összhangban a hozzájárulás nem alkalmazható a közhatalmi szervek által közhatalmi jogosítványaik gyakorlása során végzett tevékenységekre.

²⁹ Lásd az Európai Adatvédelmi Testület 2/2018 sz. iránymutatásainak 2.1. szakaszát.

³⁰ Lásd az Európai Adatvédelmi Testület 2/2018 s iránymutatásainak 5. oldalát.

1. Az általános adatvédelmi rendelet különös szabályokat ír elő az egészségügyi adatok tudományos kutatás céljából történő kezelésére, amelyek a Covid19-világjárvány összefüggésében is alkalmazandók.
2. Az egyes tagállamok nemzeti jogalkotói az általános adatvédelmi rendelet 9. cikke (2) bekezdésének i) és j) pontja alapján külön jogszabályokat fogadhatnak el annak érdekében, hogy lehetővé tegyék az egészségügyi adatok tudományos kutatás céljából történő kezelését. Az egészségügyi adatok tudományos kutatás céljából történő kezelésének is az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében foglalt egyik jogalap hatálya alá kell tartoznia. Ezért az ilyen adatkezelés feltételei és mértéke az adott tagállam által elfogadott jogszabályoktól függően változnak.
3. Az általános adatvédelmi rendelet 9. cikke (2) bekezdésének i) és j) pontja alapján elfogadott jogszabályokat az általános adatvédelmi rendelet 5. cikke szerinti elvek fényében és a Bíróság ítélkezési gyakorlatának figyelembevételével kell értelmezni. Nevezetesen az általános adatvédelmi rendelet 9. cikke (2) bekezdésének j) pontjában és 89. cikkének (2) bekezdésében előírt adatvédelemmel kapcsolatos eltérések és korlátozások csak a feltétlenül szükséges mértékben kell alkalmazandók.
4. Figyelembe véve a Covid19-járvánnyal összefüggő adatkezelési kockázatokat, nagy hangsúlyt kell fektetni az általános adatvédelmi rendelet 5. cikke (1) bekezdése f) pontjának, 32. cikke (1) bekezdésének és 89. cikke (1) bekezdésének való megfelelésre. Értékelni kell, hogy az általános adatvédelmi rendelet 35. cikke alapján szükséges-e adatvédelmi hatásvizsgálatot végezni.
5. Tárolási időszakokat (határidőket) kell meghatározni, és azoknak arányosnak kell lenniük. Az ilyen tárolási időszakok meghatározásához olyan kritériumokat kell figyelembe venni, mint például a kutatás hossza és célja. A nemzeti rendelkezések a tárolási időszakra vonatkozó szabályokról is rendelkezhetnek, ezért ezeket figyelembe kell venni.
6. Elvben az olyan helyzetek, mint a jelenlegi Covid19-járvány, nem függesztik fel, illetve nem korlátozzák az érintettek azon lehetőségét, hogy éljenek az általános adatvédelmi rendelet 12–22. cikke szerinti jogaikkal. Az általános adatvédelmi rendelet 89. cikkének (2) bekezdése azonban lehetővé teszi a nemzeti jogalkotó számára, hogy korlátozza az érintettek általános adatvédelmi rendelet 3. fejezetében meghatározott (bizonyos) jogait. Emiatt az érintettek jogait érintő korlátozások az adott tagállam törvényeitől függően *változhatnak*.
7. A nemzetközi adattovábbítások tekintetében az általános adatvédelmi rendelet 45. cikkének (3) bekezdése szerinti megfelelőségi határozat vagy az általános adatvédelmi rendelet 46. cikke szerinti megfelelő garanciák hiányában a hatóságok és a magánszervezetek igénybe vehetik az általános adatvédelmi rendelet 49. cikke szerinti alkalmazandó eltéréseket. Az általános adatvédelmi rendelet 49. cikkében foglalt eltérések azonban kizárólag kivételes esetben alkalmazhatók.

Az Európai Adatvédelmi Testület részéről

az elnök

(Andrea Jelinek)